

Workshop programma

Maak het manifest

De tool als inspiratie

Deze tool is een programma voor een workshop. Gebruik dit programma als inspiratie om jouw workshop vooral op je eigen manier aan te pakken.

Doel

Je kan deze tool inzetten wanneer je mensen wil laten uitspreken waar ze voor staan en om hun eigen drive voor de verandering wakker te maken. Een persoonlijk manifest beschrijft de kern van wie je bent: jouw fundamentele waarden vervat in heldere statements.

Duur en groepsgrootte

Het programma gaat uit van een dagdeel. Werk in groepen van ca. 5 tot 8 personen. Werk bij een groter team in subgroepen of neem een hele dag, zodat je de tijd en ruimte hebt voor verdieping.

Benodigheden

1. Beamer, laptop, projectiescherm
2. Papier en schrijfgerei
3. Filmpje Steve Jobs: www.roadmap2020.nl/videos

Vorbereiding

Bereid je eigen manifest voor. Neem hiervoor de tijd en verfijn het in een gesprek met een goede vriend, collega of partner. Iemand die je kent en vertrouwt.

Follow up

Laat mensen achteraf hun manifest vormgeven op een wijze die bij hen past. Maak ze zichtbaar op kantoor. Dat maakt het manifest echt manifest.

Het programma

Dit programma doe je het liefste op een plek, weg van de *going concern*, zodat het dagelijks werk naar de achtergrond kan verschuiven. Ga met elkaar in een kring zitten. Vertel wat jouw intentie is met deze workshop, en dat deze ochtend of middag het moment is om elkaar echt te zien. Je kunt ook al een klein tipje van de sluier oplichten door te vertellen wat het opstellen van het manifest jou heeft gebracht.

Kijk dan met elkaar naar de Stanford Commencement Speech 2005 van Steve Jobs. Vraag je teamleden om tijdens de speech quotes op te schrijven die voor hen Steve Jobs kenmerken. Maak na het filmpje een rondje waarbij iedereen zijn quotes deelt en kort vertelt waarom deze zo illustratief zijn. Neem hier de tijd voor, de speech triggert doorgaans een waardevolle uitwisseling in een team. Om toe te lichten wat nu een manifest is, kun je vervolgens het manifest van Steve Jobs laten zien dat wij hebben gedestilleerd (die vind je hier: <http://tinyurl.com/bqwrwbt>). Vertel erbij dat het helder hebben van werk- en levensprincipes een belangrijk deel is van professioneel succes: het geeft richting aan je dagelijks handelen, je herinnert jezelf steeds aan waar je voor staat. Andere manifesten die je kunt laten zien, vind je hier: www.hnwpowerpack.wordpress.com.

Hierna gaan je teamleden een eigen persoonlijk manifest opstellen. Vraag ze of ze pen en papier voor zich willen nemen en zich te concentreren. Eventueel kunnen ze hun ogen hierbij sluiten. Stel, wanneer het ontspannen en stil is, een aantal vragen: 'Wat is jouw levensmotto? Wanneer voel jij je diep vervuld? Hoe kijk je tegen de wereld aan? Wat is jouw stokpaardje? Wat is je grootste erfenis? Wie in jouw leven bewonder je het meeste? En waarom?'. Neem steeds de tijd om iedere vraag in te laten werken, en geef je mensen kans hun antwoorden op te schrijven. Bespreek daarna met elkaar per vraag de antwoorden. Vraag goed door en verdiep hiermee de antwoorden: welke waarden, opvattingen zitten erachter? Dan neemt ieder teamlid de tijd individueel te reflecteren om op zoek te gaan naar de kernen en deze in statements te vervatten tot een persoonlijk manifest. Laat tot slot iedereen het eigen manifest voor dragen. Vergeet jezelf niet!

Sluit de dag af door terug te kijken. Laat iedereen benoemen wat ze het meest heeft verhelderd over henzelf én wat ze het meest heeft geraakt bij hun teamleden.

Praktisch hulpmiddel

Deze tool is een praktisch hulpmiddel bij het boek 'Geef je organisatie toekomst' (2012) van Kim Castenmiller en Dirk Anton van Mulligen.

Delen

In de vorm van deze tool delen we graag een aanpak die we zelf in de praktijk hebben toegepast en die werkt. Maak gebruik van onze aanpak, en deel deze gerust.

Ere wie ere toekomt

We stellen bronvermelding en een verwijzing naar onze website op prijs: www.roadmap2020.nl

Meer?

Meer tools vind je op de website www.roadmap2020.nl
Vanuit klaarvoor2020 bieden we je ondersteuning bij de inzet van deze tools.
Kijk op: www.klaarvoor2020.nl

